Kur'an'dan Mesajlar: Fatır Suresi 27-28. Ayetler, Haşyet Kavramı ve İslam Medeniyetinde Bilim Değerlendirmesi

Fatır suresi 27 ve 28. ayetlerde verilen mesajları tabiat bilimleri ve tevhid inancı bağlamında yorumlar. · İlim sahibi olmak ile Allah'a karşı haşyet (saygı dolu sakınma) duymak arasındaki ilişkiyi analiz eder. · İslam medeniyetinde öne çıkan eğitim-bilim kurumlarını ve Müslüman âlimlerin bilim tarihine katkılarını değerlendirir.

HATIRLAYALIM

- Fatır (el-Melâike) suresi 27-28. ayetlerde yağmur, renkli meyveler, dağların beyaz-kırmızı-simsiyah katmanları ve canlı çeşitliliği tevhid delili olarak sunulur.
- Fatır 28. ayetteki 'Kulları içinden ancak âlimler Allah'tan haşyet duyar' buyruğu, gerçek ilmin insanı Allah'a derin saygı duymaya götürdüğünü bildirir.
- Suffe, Beytülhikme, Nizamiye Medresesi, Darüşşifa ve Rasathaneler İslam medeniyetinin başlıca bilim kurumlarıdır.

1 EŞLEŞTİRME

Fatır suresi ve İslam medeniyetinde bilimle ilgili kavramları açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Fâtır	Haşyet	Beytülhikme	Darüşşifa
Yoktan eşsiz yaratan	Bilgiye dayalı saygı	Bağdat bilim merkezi	Tıp ve şifa kurumu

c 1. Fâtır

b 2. Haşyet

a 3. Beytülhikme

a) Abbasiler döneminde Bağdat'ta kurulan tercüme ve bilim akademisi

b) Allah'ın yücelik ve kudretini bilmekten doğan derin saygı ve sakınma

c) Gökleri ve yeri örneksiz olarak yoktan var eden, eşsiz yaratan

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Fatır suresi ve İslam bilim tarihiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

el-Melâike	Garâbîbü Sûd	Rasathane	el-Gafûr
Fatır suresinin diğer adı	Simsiyah dağ katmanı	Gözlemevi kurumu	Çokça bağışlayan

	D	Y
Fatır suresine ilk ayetinde meleklerden bahsedildiği için el-Melâike suresi de denir.	✓	
Fatır 27. ayette dağlarda beyaz, kırmızı ve simsiyah (garâbîbü sûd) katmanlar olduğu belirtilir.	✓	
İslam medeniyetinde gökyüzü gözlemlerinin yapıldığı astronomi kurumlarına darülhadis denir.		✓
Fatır 28. ayetin sonunda geçen el-Gafûr ismi Allah'ın kullarını çokça bağışladığını bildirir.	✓	

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Fatır suresi 27 ve 28. ayetlerin içeriğinde aşağıdaki bilim dallarından hangisinin inceleme alanına doğrudan değinilmemiştir?

FATIR SURESİ 27-28. AYETLERDE KEVNİ DELİLLER

Yağmur & Meyveler	Renkli Dağ Katmanları	İnsan & Canlı Türleri
Meteoroloji ve Botanik	Jeoloji ve Coğrafya	Biyoloji ve Zooloji

A Filoloji (Dil tarihi ve metin tenkidi)

B Jeoloji (Dağların kayaç katmanları)

C Botanik (Renkleri farklı meyveler)

D Zooloji (Canlı ve hayvan çeşitliliği)

4 KISA CEVAP

Fatır suresi 28. ayette 'haşyet' (derin saygı ve sakınma) duygusunun özellikle 'âlimler' ile ilişkilendirilmesinin temel sebebi nedir?

FATIR SURESİ 28. AYET · İLİM VE HAŞYET İLİŞKİSİ

"Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan (gereğince) haşyet duyar."

Sanattaki inceliği bilen âlim, Yaratıcının sonsuz kudretine derin saygı duyar.

Kâinattaki kusursuz düzeni ve yaratılış yasalarını keşfeden âlimlerin, Yaratıcının sonsuz kudret ve.

5 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Fatır suresi 27-28. ayetlerden hareketle Kur'an-ı Kerim'deki vahyedilen ayetler ile evrendeki kevni ayetler arasındaki bütünlüğü açıklayınız.

Vahyedilen ayetler insanı tabiat olaylarını (kevni ayetleri) incelemeye yönlendirir.

6 TABLOYU TAMAMLA

İslam medeniyetinde yetişen öncü bilim insanlarını, bilim dallarını ve ölümsüz eserlerini tabloda tamamlayınız.

Müslüman Bilim İnsanı	Öncülük Ettiği Alan	Bilim Tarihine Katkısı / Eseri
Hârizmî	Matematik ve Astronomi	Kitâbü'l-Cebr ve'l-Mukâbele (Cebir ve sıfır)
İbn Sînâ	Tıp ve Felsefe	El-Kânûn fi't-Tıb (Tıp Kanunu ansiklopedisi)
İbnü'l-Heysem	Optik ve Fizik	Kitâbü'l-Menâzır (Görme ve ışık kırılması)
Uluğ Bey ve Ali Kuşçu	Astronomi ve Matematik	Semerkant Rasathanesi ve Zîc-i Uluğ Bey kataloğu

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki İslam medeniyeti eğitim ve bilim kurumlarından hangisinin işlevi yanlış eşleştirilmiştir?

(A) Darülkurra — Astronomi ve yıldız gözlemlerinin yapıldığı merkez

(B) Suffe — Mescid-i Nebi bitişiğinde kurulan ilk eğitim kurumu

(C) Beytülhikme — Bağdat'ta kurulan tercüme ve bilimsel araştırma merkezi

(D) Darüşşifa — Tıp eğitimi verilen ve hasta tedavi edilen kurum

8 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

İslam ve bilim ilişkisiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Evrende Allah'ın yaratmasıyla var olan tabiat olaylarına ve varlıklara kevni ayetler denir.	✓	
Aynı su ve topraktan farklı tat ve renkte meyvelerin çıkması tesadüfleri reddeden tevhid delilidir.	✓	
İslam düşüncesinde insanı kibre ve büyüklenmeye götüren bilgi en üstün ilim sayılır.		✓
Kâtip Çelebi, Cihannüma ve Keşfü'z-Zünûn adlı eserleriyle coğrafya ve bibliyografyaya katkı sağlamıştır.	✓	

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları yazarak anahtar kelimeyi bulunuz.

Yoktan var eden, eşsiz yaratan anlamındaki sure ve esma adı (5 harf) — F A T I R

Kâinatı ve ilahi yasaları bilerek Allah'tan haşyet duyan bilgin kişi (4 harf) — A L İ M

Tıp alanında El-Kânûn fi't-Tıb adlı eseri yazan büyük İslam bilgininin soyadı/ünvanı (4 harf) — S İ N A

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

ALİ

10 SIRALAMA

Görseldeki Fatır suresi 27-28. ayetlerde insanı haşyet bilincine ulaştıran tefekkür basamaklarını sırasıyla diziniz.

3 İnsanların ve canlıların farklı renk ve özelliklerde yaratılışını tefekkür etmek

2 Dağlardaki beyaz, kırmızı ve simsiyah kayaç katmanlarını incelemek

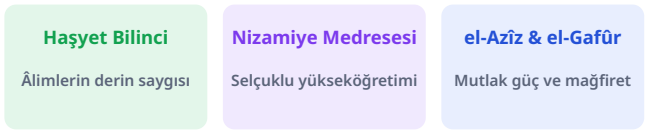
1 Gökten indirilen suyu ve onunla yetişen rengârenk meyveleri gözlemlemek

4 Bu eşsiz düzeni yaratan Allah'ın kudretini idrak ederek O'na haşyet duymak

11 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız.

FATIR 28. AYET VE İSLAM EĞİTİM GELENEĞİ

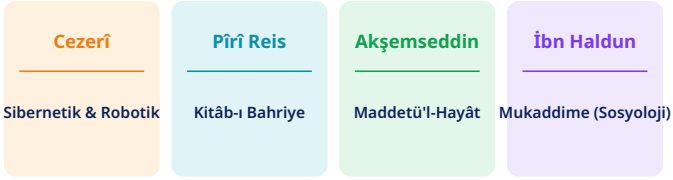

Azîz | Nizamiye | haşyet | Endülüs

1. Fatır suresi 28. ayete göre kulları içinden Allah'tan hakkıyla ___haşyet___ duyanlar âlimlerdir.
2. Selçuklu Veziri Nizamülmülk tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarına ___Nizamiye___ Medreseleri denir.
3. Fatır 28. ayetin sonunda geçen ___Azîz___ ismi Allah'ın mutlak güç ve izzet sahibi olduğunu bildirir.

12 EŞLEŞTİRME

Müslüman âlimleri bilim dünyasına kazandırdıkları öncü çalışmalarla eşleştiriniz.

c 1. Cezerî

b 2. Pîrî Reis

a 3. Akşemseddin

a) Maddetü'l-Hayât eserinde hastalıkların mikroplarla bulaştığını keşfetmesi

b) Kitâb-ı Bahriye adlı denizcilik kılavuzu ve gerçeğe uygun Dünya Haritası

c) Su ve mekanik gücüyle çalışan otomatik makineler (Sibernetik ve robotik)

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.